

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Alparslan BAYRAKTAR** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili

**7 Nisan 2025 tarihinde Türkiye Kritik ve Stratejik Mineraller Raporu
Yayınlanmıştır.**

Bu bağlamda

- 1) Raporda, kritik ve stratejik madenlerin seçiminde küresel örneklerden (AB, ABD, Japonya) yararlanıldığı belirtilmektedir. Türkiye'ye özgü hangi ek kriterler uygulanacaktır?
- 2) Kritiklik puanı hesaplamasında kullanılan ağırlıklandırma faktörleri (arz riski, ekonomik etki, savunma sanayii bağımlılığı vb.) nelerdir?
- 3) "Potansiyel Kritik Madenler" kategorisindeki madenlerin ileride kritik statüye alınması için hangi şartlar gerekmektedir?
- 4) Raporda, nadir toprak elementleri ve niyobyum gibi madenler için 2-3 yıllık acil stok planı öneriliyor. Bu stokların finansmanı ve lojistiği nasıl sağlanacaktır?
- 5) Stratejik madenlerin tedarikinde dışa bağımlılığı azaltmak için yerli üretimi artırmaya yönelik somut projeler (madencilik yatırımları, AR-GE destekleri) nelerdir?
- 6) Savunma Sanayii Başkanlığı'nın stratejik maden listesini oluşturulurken hangi askeri/teknolojik ihtiyaçlar temel alınacaktır?
- 7) Kritik madenlerin sanayideki kullanım oranları ve ithalat bağımlılığına dair 2023 ve 2024 yıllarındaki detaylı veriler nelerdir?
- 8) Bu madenlerin işlenmesi için gerekli tesislerin (rafineri, geri dönüşüm vb.) Türkiye'deki mevcut kapasitesi yeterli midir? Değilse, hangi alanlarda yatırım teşvikleri uygulanacaktır?
- 9) Madenlerin ihracat politikası, "ham madde satışı" yerine "katma değerli ürün" odaklı bir modele nasıl evrilecektir?
- 10) Maden çıkarma ve işleme süreçlerinde çevresel riskler nasıl yönetilecektir? (Su kirliliği, toprak bozulumu, karbon ayak izi vb.)

- 11) Yerel halkın ve sivil toplumun projelere katılımı için hangi mekanizmalar uygulanacaktır?
- 12) Geri dönüşüm ve alternatif malzeme teknolojilerine yönelik AR-GE çalışmaları desteklenecek midir?
- 13) Türkiye, nadir toprak elementleri veya lityum gibi madenlerde küresel tedarik zincirine entegre olmak için hangi ülkelerle anlaşmalar yapılacaktır?
- 14) AB'nin "Kritik Hammaddeler Yasası" veya ABD'nin "Inflation Reduction Act" gibi düzenlemeler, Türkiye'nin maden ihracatını nasıl etkileyecektir?
- 15) Çin'in nadir toprak elementlerindeki küresel hakimiyetine karşı Türkiye'nin alternatif tedarikçi olmak için bakanlığınızca belirlenen stratejiler nelerdir?
- 16) Kritik madenlerin çıkarılması ve işlenmesine yönelik özel sektör yatırımlarını teşvik etmek için vergi indirimi, ucuz kredi gibi mekanizmalar devreye sokulacak mıdır?
- 17) Stratejik madenlerin yurt dışına çıkarılmasına yönelik kısıtlamalar veya ihracat kotası uygulanacak mıdır?
- 18) Maden arama ruhsatlandırma süreçlerinde şeffaflık ve rekabet nasıl sağlanacaktır?
- 19) 2025'te hazırlanacak "Kritik Madenler Strateji Belgesi'nin hedefleri ve eylem adımları neler olacaktır?
- 20) Bu belgenin uygulanmasından sorumlu kurumlar (ETKB, TÜBİTAK, MTA, Savunma Sanayii Bakanlığı vb.) arasında koordinasyon nasıl sağlanacaktır?
- 21) Stratejinin başarısını ölçmek için hangi performans göstergeleri (ithalat azalma oranı, yerli üretim artışı vb.) kullanılacaktır?